

การดำเนินงานที่เป็นตัวอย่างที่ดีตามภารกิจกรมการปกครอง (Best Practice)
การดำเนินงานด้านการบำบัดฟื้นฟูโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
(Best Practice of Community Based Treatment : CBTx)

โดย

ที่ทำการปกครองอำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

ข้อมูลทั่วไป
อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา

ที่ทำการปกครองอำเภอคง
โทรศัพท์/โทรสาร : ๐ ๔๔๔๕ ๙๑๘๘

๑. ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

อำเภอคงแยกมาจากอำเภอบัวใหญ่ ประกาศชื่อเป็นกิ่งอำเภอเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ โดยใช้ชื่อทางราชการว่า "กิ่งอำเภอภูคด" ต่อมาได้ยกฐานะเป็นอำเภอ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ อำเภอคงจึงเปลี่ยนชื่อที่ใช้เรียกตำบลที่ตั้งว่า "ว่าการอำเภอคง" คือตำบลเมืองคง นามตำบลนี้ตั้งตามชื่อหมู่บ้านหมู่บ้านหนึ่ง ชื่อบ้านเมืองคงซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของตำบลเมืองคง ต่อมาได้แบ่งเขตการปกครองตำบลใหม่ เพื่อความสะดวกในการปกครองหมู่บ้านเมืองคง ต้องไปขึ้นในเขตตำบลคูขาด ซึ่งเป็นตำบลตั้งใหม่ แต่ชื่อตำบลเก่ายังให้ชื่อ "ตำบลเมืองคง" ตามเดิม

การตั้งชื่อหมู่บ้านตำบลเมืองคงนั้น มีเรื่องเล่าว่า "นายคง" เป็นพรานป่า มีภรรยาชื่อ "นางเมือง" เดิมมีภูมิลำเนาอยู่ ณ ที่ใดไม่ปรากฏ พรานคงคนนี้ได้ออกเที่ยวป่าล่าสัตว์ได้มาพบตำบลนี้ มีบึงใหญ่ มีท่อน้ำอุดมสมบูรณ์ (ปัจจุบันเรียกว่าบึงคูขาด) พื้นที่อุดมสมบูรณ์ สามารถปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารได้ดี เหมาะที่จะตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวรจึงได้ชักชวนพี่น้องมาตั้งหลักแหล่งก่อที่ดินและเรียกชื่อหมู่บ้านว่า "บ้านยายเมืองตาก" ภายหลังคำว่า ยายและตา ถูกตัดออกไปจึงเรียกว่า "บ้านเมืองคง" จนมาถึงทุกวันนี้

ชื่ออำเภอที่น่าจะใช้ชื่อว่า "อำเภอเมืองคง" ตามชื่อตำบลนั้น ทางราชการเห็นว่าอำเภอใดที่ใช้ชื่อมีคำว่า "เมือง" นำหน้านั้นต้องตัดคำว่า "เมือง" ออกโดยเกรงว่าชื่ออำเภอจะไปคล้องกับอำเภอเมืองอันเป็นที่ตั้งของจังหวัด เช่น "อำเภอเมืองพล" ใช้ชื่อว่า "อำเภอพล" ดังนั้น "อำเภอเมืองคง" จึงต้องใช้ชื่อว่า "อำเภอคง" ด้วยประการนี้

๑.๒ ที่ตั้งปัจจุบัน

ว่าการอำเภอคง หมู่ที่ ๘ ถนนเทศบาล ๒ ตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา ๓๐๒๖๐
โทรศัพท์/โทรสาร : ๐ ๔๔๔๕ ๙๑๘๘

๑.๓ คำขวัญอำเภอ

“เมืองคนชื่อ ลือลือลือ ถิ่นหลวงปู่ ดูประจักษ์เก่า ข้าว ใหม แดง แหล่งหัตถกรรม งามล้ำชวนชม”

๒. สภาพทั่วไป

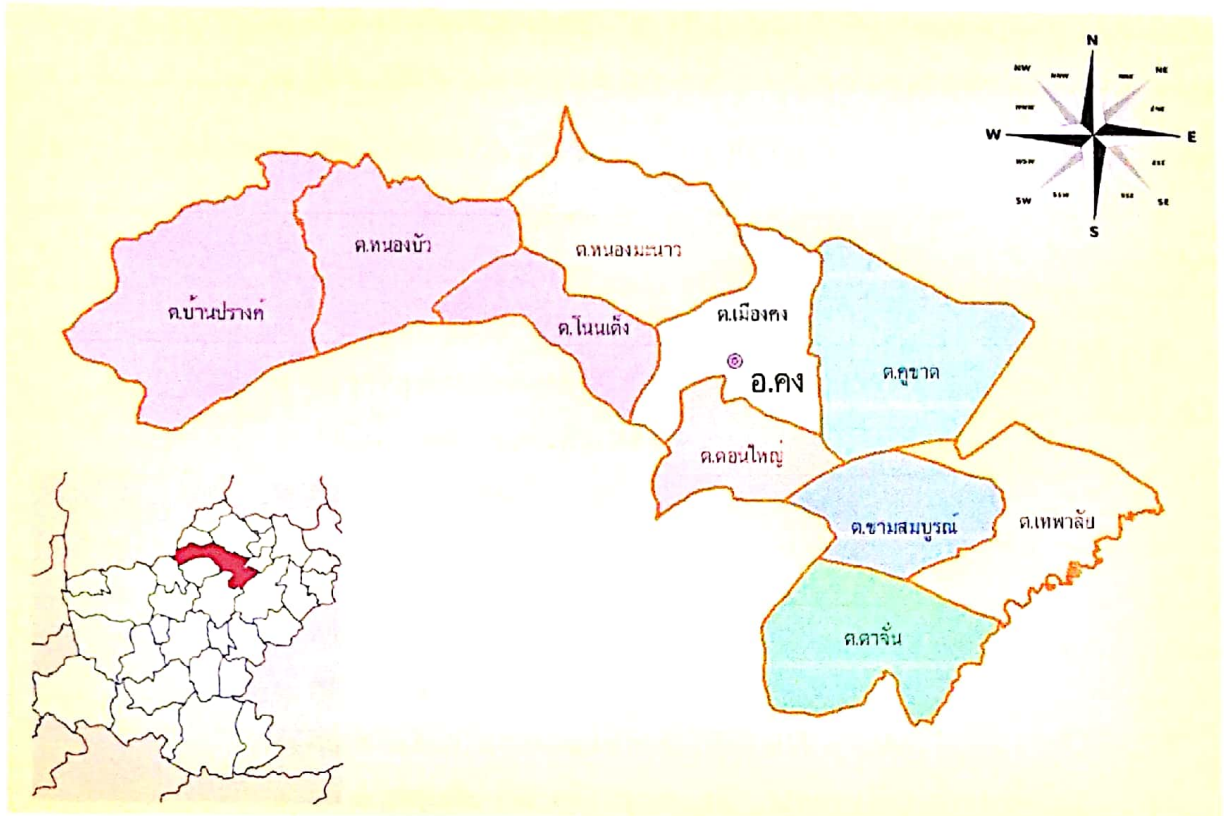
๒.๑ ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอคง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดนครราชสีมา ระยะห่างจากตัวจังหวัดนครราชสีมา โดยทางรถยนต์ ๗๙ กิโลเมตร และทางรถไฟ ๖๙ กิโลเมตร อำเภอคงมีเนื้อที่ ๖๖๘.๑๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๔๑๗,๕๘๗.๕ ไร่ มีอาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอบัวใหญ่ และอำเภอบ้านเหลื่อม จังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอโนนสูง และอำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอพิมาย และอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอเนินสง่า

จังหวัดชัยภูมิ

แผนที่อำเภอคงโดยสังเขป

๒.๒ การปกครองและประชากร

๒.๒.๑. ด้านการปกครอง อำเภอคงแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ ตำบล ๑๕๖ หมู่บ้าน

๑. ตำบลเมืองคง	มี	๑๘	หมู่บ้าน
๒. ตำบลหนองมะนาว	มี	๑๖	หมู่บ้าน
๓. ตำบลดอนใหญ่	มี	๗	หมู่บ้าน
๔. ตำบลดงจัน	มี	๑๘	หมู่บ้าน
๕. ตำบลโนนแดง	มี	๑๒	หมู่บ้าน
๖. ตำบลบ้านปรังค์	มี	๑๘	หมู่บ้าน
๗. ตำบลหนองบัว	มี	๑๖	หมู่บ้าน
๘. ตำบลเทพาลัย	มี	๑๗	หมู่บ้าน
๙. ตำบลขามสมบูรณ์	มี	๑๓	หมู่บ้าน
๑๐. ตำบลคูขาด	มี	๒๑	หมู่บ้าน

๒.๒.๒ การบริหารราชการส่วนกลาง จำนวน ๗ หน่วยงาน

๑. สถานีตำรวจภูธรคง
๒. สถานีตำรวจภูธรบ้านปรังค์
๓. โรงพยาบาลคง
๔. สำนักงานที่ดินจังหวัดนครราชสีมา สาขาคง

๕. สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาคง

๖. สำนักงานท้องถิ่นอำเภอคง

๗. ศูนย์การศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคง

๒.๒.๓ การบริหารราชการส่วนภูมิภาค จำนวน ๖ หน่วยงาน

๑. ที่ทำการปกครองอำเภอคง

๒. สำนักงานเกษตรอำเภอคง

๓. สำนักงานปศุสัตว์อำเภอคง

๔. หน่วยงานสถิติอำเภอคง

๕. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคง

๖. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอคง

๒.๒.๔ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๕ แห่ง

๑. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอคง

๒. สถานีรถไฟคง

๓. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาคง

๔. ธนาคารออมสิน สาขาคง

๕. ไปรษณีย์คง

๒.๒.๕ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๒ แห่ง

๑. เทศบาลตำบลเมืองคง

๒. เทศบาลตำบลเทพาลัย

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองคง

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลเทพาลัย

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองมะนาว

๖. องค์การบริหารส่วนตำบลดอนใหญ่

๗. องค์การบริหารส่วนตำบลตาจั่น

๘. องค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง

๙. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านปรางค์

๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว

๑๑. องค์การบริหารส่วนตำบลขามสมบูรณ์

๑๒. องค์การบริหารส่วนตำบลคูขาด

๒.๒.๖ ด้านประชากร อำเภอคงมีประชากร ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๓ จำนวน ๗๙,๑๗๘ คน
แยกเป็นชาย ๓๗,๙๕๙ คน หญิง ๔๑,๒๑๙ คน จำนวนครัวเรือน ๒๑,๔๙๖ ครัวเรือน

๓. ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ

มีลักษณะลูกคลื่นลอนตื้น มีความลาดจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก และเป็นที่ดอนสลับที่นา มีที่ราบลุ่มบริเวณลำสะเทต ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอ พื้นที่โดยเฉลี่ยสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๒๐๐ เมตร มีลักษณะอากาศเป็นแบบมรสุม มี ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือนกุมภาพันธ์	- เดือนพฤษภาคม
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน	- เดือนกันยายน
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือนตุลาคม	- เดือนมกราคม

๔. ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สำคัญ

๔.๑ ทรัพยากรดิน สภาพดินเป็นดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติต่ำและมีความเค็มระดับปานกลาง

๔.๒ ทรัพยากรน้ำ มีลำน้ำสะเทต (เขตแดนระหว่างอำเภอกง อำเภอฟินมาย และอำเภอ โนนแดง) และอ่างเก็บน้ำห้วยตะคร้อ ซึ่งมีปริมาณน้ำที่ระดับเก็บกักปกติ ๙.๕ ล้าน ลบ.ม. และ ปริมาณน้ำที่ระดับเก็บกักสูงสุด ๑๑.๗๕ ล้าน ลบ.ม. ส่วนมากใช้น้ำในการเกษตรกรรมโดยอาศัยน้ำจากสระหนอง บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล และน้ำฝน

๔.๓ ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้ ๑๖๓,๑๖๕ ไร่ หรือร้อยละ ๓๙ ของพื้นที่อำเภอ ประกอบด้วย ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๔.๓.๑ ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกหลวง ขนาดพื้นที่ ๑๕๓,๑๕๕ ไร่ ซึ่งมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม มีการเข้าทำกินในพื้นที่ และได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๙ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๓ ตอนที่ ๒๙ ก ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๙)

๔.๓.๒ ป่าสงวนแห่งชาติโครงการรถไฟเมืองคง และป่าบัวใหญ่ขนาดพื้นที่ ๑๐,๐๑๐ ไร่ ซึ่งมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรม มีการเข้าทำกินหมดแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการกำหนดเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน

๔.๔ แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

มีลำน้ำสะเทต (เขตแดนระหว่างอำเภอกง อำเภอฟินมาย และอำเภอ โนนแดง)

๔.๕ การชลประทาน

มีอ่างเก็บน้ำห้วยตะคร้อ ซึ่งมีปริมาณน้ำที่ระดับเก็บกักปกติ ๙.๕ ล้าน ลบ.ม. และ ปริมาณน้ำที่ระดับเก็บกักสูงสุด ๑๑.๗๕ ล้าน ลบ.ม. ส่วนมากใช้น้ำในการเกษตรกรรมโดยอาศัยน้ำจากสระหนอง บ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล และน้ำฝน

๕. สภาพทางเศรษฐกิจ

๕.๑ การเกษตรกรรม

อำเภอคงมีพื้นที่ทางการเกษตรทั้งสิ้น ๓๘๖,๗๘๗ ไร่ ครอบคลุมเกษตรกร ๑๒,๐๕๗ ครอบครัว ประชากรโดยส่วนมากประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดแตก

๕.๒ การปศุสัตว์

นอกจากจะมีทำการเกษตรแล้วประชาชนในพื้นที่มีการดำรงชีวิตโดยการเลี้ยงสัตว์เพื่อใช้เป็นอาหารและเป็นอาชีพเสริม อาทิเช่น โค - กระบือ สุกร ไก่พื้นเมือง

๕.๓ การธนาคารและสหกรณ์

ในเขตพื้นที่อำเภอคงมีธนาคารและสหกรณ์ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

๑. ธนาคารออมสิน สาขาคง
๒. ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาเมืองคง
๓. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาคง
๔. สหกรณ์ จำนวน ๑ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรคงสามัคคี จำกัด

๖. การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัด สามารถเดินทางได้ ๒ ทาง คือ ทางรถไฟ และทางรถยนต์ โดยการคมนาคมภายในตำบลและหมู่บ้าน มีรายละเอียดดังนี้

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ถนนมิตรภาพ	
๒. ถนนเจนจบทิศ	บ้านวัด - ประทาย
๓. ทางหลวงจังหวัด	สายเมืองคง - บ้านวัด
๔. ทางหลวงจังหวัด	สายเมืองคง - บ้านเหลื่อม
๕. ทางหลวงจังหวัด	สายเมืองคง - ขามสะแกแสง
๖. ถนน รพช.	สายบ้านดอนเต็ง - ดอนรี
๗. ถนน รพช.	สายบ้านเมืองคง - คงสามัคคี
๘. ถนน รพช.	สายบ้านโจด - โคกพะงาด
๙. ถนน รพช.	สายบ้านหัวแหลม - บุษราคัม
๑๐. ถนน รพช.	สายบ้านดอนเต็ง - โคกเสียง
๑๑. ถนน รพช.	สายบ้านโนนเต็ง - ห้วยทราย
๑๒. ถนน รพช.	สายบ้านหมัน - ดอนกลาง
๑๓. ถนน รพช.	สายหนองพลวง - สระสีเหลี่ยม
๑๔. ถนน รพช.	สายโนนปอแดง - หนองบัว

๑๕.ถนนโยธาธิการ	สายเมืองคง	- ดอนใหญ่
๑๖.ถนนโยธาธิการ	สายเมืองคง	- บัวใหญ่
๑๗.ถนนโยธาธิการ	สายปอบิด	- บัวใหญ่
๑๘.ถนนโยธาธิการ	สายปอบิด	- บ้านจั่ว

สำหรับเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างตำบล หมู่บ้านเป็นสภาพถนนลูกรัง

นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมทางรถไฟ

๗. ด้านการสาธารณสุข

การบริการด้านการสาธารณสุข มีสถานที่ให้บริการ ดังนี้

- โรงพยาบาลขนาด ๖๐ เตียง	จำนวน	๑	แห่ง
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	จำนวน	๑	แห่ง
- สถานีอนามัยประจำตำบล หมู่บ้าน	จำนวน	๑๑	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	จำนวน	๒	แห่ง
- คลินิกเอกชน	จำนวน	๑	แห่ง

๘. งานเทศกาลประเพณีที่สำคัญ

- ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น
 - งานฉลองวันแห่งชัยชนะของท้าวสุรนารี
 - งานประเพณีสงกรานต์
 - งานแห่เทียนพรรษา
 - งานประเพณีลอยกระทง
 - งานฉลองศาลเจ้าปู่เมืองคง

๙. สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของอำเภอกง

๙.๑ ปรางค์บ้านปรางค์ เป็นปรางค์ขอมสร้างด้วยศิลาแลง องค์เดียวโดด ๆ มีอายุใกล้เคียงกับปรางค์ประธานของปราสาทหินพิมาย คือประมาณครึ่งแรกของพุทธศตวรรษที่ ๑๗ ลักษณะปรางค์ส่วนบนชำรุดคงเหลือตัวเรือนธาตุกับส่วนบนอีกหนึ่งชั้น เมื่อเทียบกับปรางค์ขอมที่อื่นจัดว่ามีสภาพดี ด้านทิศตะวันออกมีซุ้มหน้าต่างเปิดทั้งสองข้าง ส่วนบนชำรุดแต่แสดงถึงการเข้ากรอบประตูด้วยหินทรายทรวดทรงที่เหลือ แสดงลักษณะเหมือนปราสาทหินพิมาย มีกำแพงแก้วล้อมรอบเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส มีทางเข้าด้านหน้าไม่มีซุ้มประตูหรือโถงประ ทินที่ก่อกำแพงแก้วน่าจะเป็นหินที่พังลงมา แล้วมีครั้งหนึ่งในสมัยโบราณได้มีการนำหินมาก่อกำแพงแก้วรอบนอกอีกชั้นหนึ่ง เป็นแนวสระน้ำยาวขนานเหนือใต้กับปรางค์ ปรางค์บ้านปรางค์แห่งนี้ได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานของกรมศิลปากร ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๕๓ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๔๗๙ โดยมีพื้นที่ทั้งหมด ๖ ไร่ ๑ งาน ๘๐ ตารางวา

กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ขอมอบใบประกาศเกียรติคุณฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ชุมชนบ้านไกรภะเก้ ต.แม่ใจจ. ๑.ค.๑ ๑.ค.๑ ๑.ค.๑ ๑.ค.๑

เป็นพื้นที่ตัวอย่างที่ดี ในการดำเนินงานด้านการบำบัดฟื้นฟูโดยมีส่วนร่วมของชุมชน

(Best Practice of Community Based Treatment: CBTx)

ขอให้รักษาเกียรติคุณความดี พัฒนาต่อยอด สร้างความเข้มแข็งของชุมชน

เพื่อให้สังคมไทย ปลอดภัยจากยาเสพติดสืบไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายสมศักดิ์ อรรถศิลป์)

อธิบดีกรมการแพทย์

(นายสรยุทธ์ บุญชัยพานิชวัฒนา)
ผู้อำนวยการสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟู
ผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

เนื้อหาการนำเสนอ
การประชุมเชิงปฏิบัติการกรมการแพทย์แผนกการแพทย์ทางเลือก
โดยกรมการแพทย์แผนกการแพทย์ทางเลือก (CBTx)
ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ต จังหวัดปทุมธานี

- ชื่อจังหวัด นครราชสีมา
- ชื่อชุมชนที่ดำเนินการ บ้านโกรกตะไค้ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเมืองคง อำเภอคง จังหวัดนครราชสีมา
- ทีมนำที่ดำเนินการ คลินิกสีขาว โรงพยาบาลคง
- เนื้อหา เหตุผลความจำเป็น / ที่มาของปัญหา

จากข้อมูลสถิติ ๓ ปีย้อนหลังตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ จำนวนผู้ไ้ยาเสพติดของอำเภอคง ที่เข้ารับการบำบัดที่คลินิกสีขาวโรงพยาบาลคงมากที่สุดคือ ตำบลเมืองคง จึงได้กำหนดพื้นที่ในการบำบัดโดยชุมชนมีส่วนร่วม ณ บ้านโกรกตะไค้ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเมืองคง โดยระหว่างการประชุมการ ทีมผู้บำบัดได้เข้าไปมีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านโกรกตะไค้ ตั้งแต่ต้นปี ๒๕๕๙ โดยเข้าร่วมกิจกรรมดำเนินการในการประกวดโครงการ บ้านสวยเมืองสุข ซึ่งได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ ๑ ระดับจังหวัด ผลจากการที่ทีมบำบัดได้เข้าร่วมในกิจกรรมดังกล่าว ทำให้เราได้รับความไว้วางใจใกล้ชิดกับคนในชุมชน ประกอบกับมีจิตอาสาในหมู่บ้าน เสียสละพื้นที่สวนและแหล่งเรียนรู้ตามรอยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาล ๙ ให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งเรียนรู้และทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้ก่อเกิดประโยชน์กับทางราชการ คลินิกสีขาว โรงพยาบาลคง จึงใช้พื้นที่ดังกล่าวในการทำกิจกรรมบำบัดฟื้นฟู และลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดแก่ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เป็นระยะๆ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ เป็นต้นมา จนกระทั่งในปี ๒๕๖๑ หมู่บ้านโกรกตะไค้ ได้รับคัดเลือกเป็น หมู่บ้าน “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี” ซึ่งทีมบำบัดโรงพยาบาลคง ได้มีโอกาสเข้าร่วมพัฒนาและทำกิจกรรมต่างๆในหมู่บ้านอีกครั้ง ทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างทีมบำบัดคลินิกสีขาวโรงพยาบาลคง มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากขึ้น จึงได้นำแนวคิดการบำบัดโดยชุมชนมีส่วนร่วมเสนอต่อผู้นำในชุมชน และแกนนำหมู่บ้านให้การตอบรับพร้อมกับยินดีร่วมช่วยเหลือ ทำกิจกรรมตามกำลังความสามารถโดยในวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีข้อสั่งการจากอำเภอคงและขอความร่วมมือ ในการขอใช้พื้นที่บ้านโกรกตะไค้ เป็นสถานที่บำบัดยาเสพติด โดยชุมชนมีส่วนร่วม

- ทีมและบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ

๑. ศป.ปส.อ.คงและหน่วยงานราชการต่างๆ ส่งเสริม/สนับสนุน ประสานภาคีเครือข่ายด้านการค้นหา/คัดกรอง/บำบัดฟื้นฟูในชุมชน เชื่อมต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พชอ.) ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ให้คำปรึกษา ฝึกอบรม ฝึกทักษะ สร้างโอกาสในการหารายได้แก่ผู้ไ้ยาฯ

- **ปัจจัยความสำเร็จ**

๑. ชุมชนให้ความสำคัญต่อปัญหาในพื้นที่ ความโอบอ้อมอารีและมีจิตเมตตา สร้างพลังให้กิจกรรมเกิดความสำเร็จ
๒. ทีมงานทั้งอำเภอ มีความเข้าใจในบริบทของตนเอง สามารถช่วยเหลือกันเป็นเครือข่าย
๓. ผู้นำเข้มแข็ง

- **ปัญหาอุปสรรค**

สถานที่บำบัด ยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ ไฟฟ้า ดังนั้น การบำบัดฟื้นฟูฯ จึงเป็นไปตามบริบทของสถานที่ ใช้ธรรมชาติเป็นร่มเงา และเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ที่ต้องศึกษาเรียนรู้ ต่อยอดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การนำผัก ผลไม้ในสวนมาประกอบอาหาร การปลูกพืชทดแทน และนำไม้มาใช้ประโยชน์ เป็นต้น เป็นการเปลี่ยนอุปสรรคให้เป็นโอกาสการเรียนรู้ในชีวิตจริง

- **แนวทางการพัฒนาสู่ความยั่งยืน**

การบำบัดฟื้นฟูโดยชุมชนเป็นศูนย์กลางและมีส่วนร่วม ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถทำให้ผู้รับการบำบัด หยุดใช้ยาเสพติดได้ในทันที การติดตามช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างต่อเนื่อง จนเขาสามารถไว้วางใจผู้บำบัดเหมือนญาติ ครอบครัว และชุมชนให้การยอมรับ รวมทั้งการพัฒนากระบวนการรูปแบบการบำบัดที่เหมาะสมกับตัวเขา ช่วย使他เข้าใจตนเองมากขึ้น จะเป็นแนวทางเสริมพลังให้แก่เขาเหล่านั้น สามารถที่จะลด ละ เลิก ยาเสพติดได้ในที่สุด

ภาพกิจกรรมบำบัด ณ โกรกตะไก่

ภาพกิจกรรมบำบัด ณ โกรกตะไก่

สรุปนโยบาย การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง รพ.คง

(Community based Treatment and care (CBTx) (นำเข้าวาระการประชุมอำเภอแล้ว)

การบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเพิ่มช่องทางการบำบัดฟื้นฟูใกล้บ้านหรือภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่การค้นหา คัดกรอง บำบัดฟื้นฟู ลดอันตรายจากยาเสพติด และการติดตามช่วยเหลือทางสังคม รวมถึงประสานการทำงานร่วมกันของหน่วยงานต่างๆ และคืนคนดีสู่สังคม โดยมีลักษณะ

๑. ตั้งอยู่ในชุมชน
๒. มีการเสริมสร้างศักยภาพ การระดมทรัพยากร เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการชุมชน
๓. ใช้วิธีการทางจิตวิทยา สังคมสงเคราะห์และชีววิทยา
๔. เป็นศูนย์กลางรักษาและฟื้นฟูในรูปแบบผสมผสาน
๕. ให้การดูแลต่อเนื่องตั้งแต่พบจนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมและหยุดติดยาได้ในที่สุด
๖. มีการสนับสนุนและส่งเสริมระหว่างบริการทางสังคมและสุขภาพทั้งในและนอกชุมชน

บทบาทภารกิจของหน่วยงาน/องค์กร ในการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง

๑. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงฝ่ายปกครองท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ปราชญ์ชาวบ้าน สภาเด็กและเยาวชน ภาควิเคราะห์/กลุ่มต่างๆ ในชุมชน เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการบำบัดฯ โดย **ปรับจากผู้รับปัญหา เป็นศูนย์กลางของการแก้ปัญหา** เปลี่ยนการมองผู้ติดยาเป็นภาระ ให้มองเป็นทุนของสังคม เปลี่ยนจากปราบเป็นดูแล แก้ไขฟื้นฟู ลด ละเลิก การตีตราผู้ติดยาเสพติด ร่วมสำรวจ/ประชุมประชาคม เวทีเสวนาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่มีอยู่
๒. ผู้นำชุมชน ทำหน้าที่เฝ้าระวัง ค้นหา คัดกรอง ติดตามเชื่อมโยงเครือข่าย ประชาคมหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ชุมชนเกิดการจุดประกายความคิด กำหนดแนวทาง/วางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และช่วยเหลือผู้ติดยาฯ คืนข้อมูลกลับคืนให้สมาชิกรับทราบข้อมูล/สถานการณ์ที่เป็นจริง และนำวิถีชุมชนมาร่วมช่วยเหลือแบ่งปันด้วยความเมตตา
๓. หน่วยงานราชการต่างๆ มีหน้าที่ส่งเสริม/สนับสนุน ประสานภาควิเคราะห์ด้านการบำบัดฟื้นฟูในชุมชน เชื่อมต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ(พชอ.) และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับอำเภอ (ศป.ปส.อ.) รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูในชุมชน ให้มีความเหมาะสมตามบริบท เช่น ร่วมเป็นวิทยากรให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ฝึกอาชีพ ฝึกทักษะ สร้างโอกาสในการหารายได้แก่ผู้ติดยาฯ สนับสนุนช่วยเหลือ กำลังคน เงิน ของ ในการบำบัดในชุมชน เป็นต้น

สถานที่ที่ใช้ในการบำบัดโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง : สวนเจริญศรีบุญมีมา บ้านโกรกตะไก่ ต.เมืองคง

กิจกรรม/กระบวนการบำบัดฯ รูปแบบค่ายกลางวัน ไป-กลับ ไม่พักค้าง ระยะเวลา ๑๐ – ๑๕ วัน

ขั้นตอนที่ ๑ การค้นหาผู้ติดยาเสพติดในชุมชน โดยทีมชุดชุมชน (ผู้นำชุมชน ปกครอง ตำรวจ อส. อบต. อสม. ฯ)

ขั้นตอนที่ ๒ การคัดกรองผู้ติดยาเสพติดในชุมชน โดยทีมบำบัดฟื้นฟูฯ รพ.คง/รพ.สต.

ขั้นตอนที่ ๓ การบำบัดฟื้นฟูและลดอันตรายจากยาเสพติดในชุมชน โดยบุคลากรทีมบำบัดฟื้นฟูฯ เป็นเจ้าภาพหลัก เจ้าภาพสนับสนุน ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา อสม. ปราชญ์ชาวบ้าน อาสาสมัครต่างๆ เป็นต้น

เป้าหมาย อำเภอคง ได้รับมอบหมายจาก ศบ.ปส.จ.นม.ให้ดำเนินการบำบัดฯในชุมชน จำนวน ๕๐ ราย

การติดตามประเมินผล หลังบำบัดฯ โดยผู้นำชุมชน/รพ.สต.ภายใน ๑ ปี เดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อป้องกันการเสพซ้ำ

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10

กิจกรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด

หมู่บ้านโกรกตะไก่

หมู่ที่ ๑๓ ตำบลเมืองคง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา

๗.การปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตย อยู่กันอย่างพ้อง มการดูแลช่วยเหลือ แบ่งปันซึ่งกันและกัน

๘.การคมนาคม มีถนนลาดยางเส้นหลักระหว่างอำเภอลำทะเมนชัย-อำเภอกง พาดผ่าน

๙.การประกอบอาชีพ/เศรษฐกิจ ร้อยละ ๙๐ มีอาชีพเกษตรกรรม

๑๐.การศึกษา ประชาชนร้อยละ ๘๐ จบการศึกษาภาคบังคับ ร้อยละ ๑๕ จบระดับอนุปริญญา ร้อยละ ๕ ปริญญาตรี

๑๑.ศาสนาและวัฒนธรรม นับถือศาสนาพุทธ/ วัฒนธรรมประจำถิ่น-ทำบุญใส่บาตรและแบ่งปันกันทุกวันพุธเป็นประจำ

๑๒.การสาธารณสุข มี อสม.ดูแลช่วยเหลือกันทุกคุ้ม จำนวน ๕ คุ้ม และอยู่ในเขตรับผิดชอบของ รพ.คง

๑๓.แหล่งทรัพยากร ร้อยละ ๗๐ ดำเนินการตามรอยเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกผักสวนครัว ไร่นาสวนผสม ส่งผัก-ผลไม้
ปลอดสารพิษ ขายให้กับ รพ.และชุมชนใกล้เคียง

๑๔.ปัญหาสถานการณ์ยาเสพติดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ๓ ปีย้อนหลัง (๒๕๕๙-๒๕๖๑) พบผู้เสพยาเสพติดมากที่สุดอยู่ที่ตำบล
เมืองคง หมู่บ้านโกรกตะไก่ไม่มีผู้ใช้สารเสพติด แต่มีความพร้อมในพื้นที่ในการให้โอกาสผู้ที่มีปัญหาเข้ามารับการฟื้นฟู

๑๕.การดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ใช้วิธีการดูแล ให้โอกาส ให้ความรักความเมตตา
แก่ผู้หลงผิด ได้มีโอกาสกลับตัวกลับใจ โดยใช้วิถีของชุมชน

๑๖.จำนวนผู้ใช้ยาและสารเสพติดที่คาดว่าจะเข้าร่วมโครงการ CBTx จำนวน ๔๐ คน (ชาย ๔๐ คน/ หญิง - คน)

แบบฟอร์มการประเมินการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านโกรกตะไก่ อ.คง นครราชสีมา
(Community Based Treatment and Rehabilitation : CBTx)

ชื่อ	ประเด็นประเมิน	การดำเนินงาน		ผลงาน/รายละเอียด(ถ้ามี)
		ใช่	ไม่ใช่	
๑	มีบุคคล/ทีม/คณะกรรมการที่ดำเนินการ/ร่วมดำเนินการ การดูแล ช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ใช้/ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชน			
๒	จัดประชุมเวทีประชาคมเพื่อทบทวนสภาพปัญหา การใช้ การเสพ การติดยาเสพติดในชุมชนและการดูแลช่วยเหลือ			
๓	จัดทำข้อตกลงร่วมหรือแนวทางปฏิบัติในการดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติด ในชุมชน			
๔	จัดทำแผนชุมชนในการดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ธรรมะให้กับประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนเพื่อให้เกิดการรับรู้ร่วมกัน			
๕	การดำเนินงานได้รับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนอย่างน้อย ๓ หน่วย คือ ชุมชน สาธารณสุข ฝ่ายปกครอง			
๖	มีกระบวนการชุมชนอย่างต่อเนื่องในการค้นหา คัดกรองและส่งต่อกรณีมีความจำเป็นต้องได้รับการรักษา โดย รพ.รวมทั้งการรับดูแลผู้ผ่านการบำบัดจาก รพ.			
๗	จัดทะเบียนผู้ใช้/ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชน			
๘	มีการดำเนินการปรับเปลี่ยนสร้างภาวะแวดล้อมเชิงบวกและการส่งเสริม สนับสนุนในการป้องกันปัญหาเสพติด และให้ผู้ติดยาเสพติดได้ใช้ชีวิตในสังคมร่วมกันอย่างปกติสุข ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน			
๙	แนวทาง แผนงานและข้อเสนอแนะจากชุมชน ได้รับการสนับสนุนด้านนโยบายและงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ศป.ปส.อ./พชอ.			
๑๐	เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ และเป็นต้นแบบตัวอย่างการดำเนินงานให้กับชุมชนอื่น			

แผนงาน/โครงการ CBTx จังหวัดนครราชสีมา

กิจกรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

กิจกรรมที่ 1 ประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้าน

กิจกรรม	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ ณ ห้องประชุมอำเภอคง	ครั้งที่ 1 วันที่ 21 ตค.2562 ครั้งที่ 2 วันที่ 4 พย.2562 ครั้งที่ 3 วันที่ 3 ธค.2562 ครั้งที่ 4 วันที่ 6 มค.2563	บูรณาการร่วมกับการประชุมประจำเดือน หัวหน้าส่วนราชการ

กิจกรรมที่ 2 อบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน จำนวน 2 รุ่นๆละ 2 วัน

กิจกรรม	ระยะเวลา	หมายเหตุ
อบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน ณ สวนเจริญศรีบุญมีมา บ้านโกรกตะไก่ อ.คง	ครั้งที่ 1 วันที่ 22 พย.2562 ครั้งที่ 2 วันที่ 16 ธค.2562	คณะกรรมการหมู่บ้าน /อสม./ปราชญ์ ชุมชน จำนวน 35 คน x 2 ครั้ง

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมศึกษาดูงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ศึกษาดูงานการดำเนินงาน CBTx ที่ อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.บุรีรัมย์	วันที่ 18 ธค.2562	คณะกรรมการหมู่บ้าน /อสม./ปราชญ์ ชุมชน/จนท.รพ. จำนวน 12 คน

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมประชาคม

กิจกรรม	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ประชาคม ระดับตำบล ณ ห้องประชุม ศาลากลางบ้านโกรกตะไก่	ครั้งที่ 1 วันที่ 27 ตค.2562 ครั้งที่ 2 วันที่ 4 ธค.2562 ครั้งที่ 3 วันที่ 25 มค.2563	คณะกรรมการหมู่บ้าน /อสม./ปราชญ์ ชุมชน/จนท.รพ. จำนวน 60 คน

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมประชุมแกนนำชุมชน

กิจกรรม	ระยะเวลา	หมายเหตุ
ประชุมแกนนำชุมชน เพื่อร่วมค้นหา/ คัดกรองผู้ที่มีปัญหา/ติดตามผู้ผ่านการ บำบัด ณ บ้านโกรกตะไก่ ต.เมืองคง อ.คง จ.นครราชสีมา	ครั้งที่ 1 วันที่ 28 ตค.2562 ครั้งที่ 2 วันที่ 15 พย.2562 ครั้งที่ 3 วันที่ 9 ธค.2562 ครั้งที่ 4 วันที่ 17 มค.2563	คณะกรรมการหมู่บ้าน /อสม./ปราชญ์ ชุมชน/จนท.รพ. จำนวน 30 คน

เขตบริการสุขภาพที่ 9 จังหวัดนครราชสีมา

1. ผู้ประสานงานระดับจังหวัด :
นางจรรยา ศรี โคมพุดรา หัวหน้างานบำบัดยาเสพติด สสจ.นครราชสีมา โทร.081 8240966
2. ผู้ประสานงานระดับอำเภอ :
นางกรรณิการ์ กนกอังกูร พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ รพ.คง โทร.081 5484906
3. ผู้ประสานงานระดับชุมชน :
 - 1.นายจรรยา หมีนหาญชนะ ผู้ใหญ่บ้าน โทร.082 8634936
 - 2.นส.รัตติยา ชุ่มสีดา ผช.ผู้ใหญ่บ้านโกรกตะไกร โทร. 062 1149283

บทสรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10

หมู่บ้าน โกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบล เมืองคง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด นครราชสีมา

กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด

3.1 การประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

การประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล ครั้งที่ 2 โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10 กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด ทบทวนและทำความเข้าใจโครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านโกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบลเมืองคง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีระยะเวลาดำเนินการในวันที่ 3 ธันวาคม 2562 สถานที่ ห้องประชุมอำเภอลำทะเมนชัย เวลา 08.30 – 16.00 น.

การดำเนินการจัดประชุมในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วน นายกเทศมนตรี, นายก อบต. ,กำนันทุกตำบล รวมทั้งหมด 25 คน มีวาระการประชุมดังนี้

- 1.ทบทวนนโยบายการดำเนินการบำบัดรักษาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 2.ทบทวนความรู้เรื่อง กัญชา กัญชาทางการแพทย์ ผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นกับประชาชน และเป็นปัญหาในพื้นที่
- 3.ทบทวนแนวทางการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 4.กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว จากการร่วมมือของชุมชนบ้านโกรกตะไก่
- 5.การเตรียมการพื้นที่สำหรับเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการศึกษาดูงานด้านการบำบัดรักษาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(CBTx) ชุมชนบ้านโกรกตะไก่ ตำบลเมืองคง

ผลการประชุม ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10 มีดังนี้.....

ผลการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม เข้าใจในหลักการ และยินยอมให้ความร่วมมือ ระดมความคิดเพื่อช่วยกันค้นหา คัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ในการนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู โดยมีมติเป็นเอกฉันท์ จะจัดหาและส่งกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 40 คน เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูแบบชุมชนมีส่วนร่วม ที่สวนเจริญศรีบุญมีมา บ้านโกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบล

เจริญศรีบุญมีมา ทั้งนี้ ชาวบ้านโกรกตะไก่อ มีความยินดีและยินยอมให้ความร่วมมือ ช่วยกันดูแลกลุ่มเป้าหมาย ที่จะเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูในชุมชน สวนเจริญศรีบุญมีมา โดยมีมติเป็นเอกฉันท์

ส่วนการเฝ้าระวัง ผู้ป่วยที่ใช้ น้ำมันสกัดจากกัญชา เพื่อการรักษาโรค พบว่า ขณะนี้ มีผู้ป่วยที่มีอาการไม่พึงประสงค์ จากการใช้น้ำมันกัญชาหยดใต้ลิ้น บางรายเวียนศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน บ้านหมุน เข้ารับการรักษาที่ รพ.คงจำนวน 49 ราย คณะทำงานฯ จึงมีความห่วงใยทุกท่าน ความรู้ที่ท่านได้รับในวันนี้ จะเป็นประโยชน์ ช่วยให้คุณสามารถสอดส่องดูแลประชาชนที่มีปัญหาจากการใช้น้ำมันหรือสารสกัดจากกัญชา หากมีปัญหามาสามารถขอรับคำปรึกษาโดยตรงที่ คลินิกสีขาว รพ.คง ประสานผ่าน นางกรรณิการ์ กนกอังกูร โทร.081 5484906 ได้โดยตรง

ปัญหาอุปสรรค ผู้นำชุมชนบางรายมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับการมี การใช้ การครอบครองกัญชาทางการแพทย์อยู่ และการปลูกเพื่อใช้ในครัวเรือน จึงต้องใช้วิธีให้กลุ่มพูดคุยทำความเข้าใจให้ตรงกัน ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

ภาพประกอบกิจกรรม 3.5

ผู้บันทึกการประชุม

(นายนาวัน อ้าวสันเทียะ)

บทสรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10

หมู่บ้าน โกรกตะไก่อ หมู่ที่ 13 ตำบล เมืองคง อำเภอดง จังหวัด นครราชสีมา

กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด

3.2 อบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน บ้านโกรกตะไก่อ

การประชุมคณะทำงานระดับอำเภอ/ตำบล/หมู่บ้านครั้งที่ 2 โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10 กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจโครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านโกรกตะไก่อ หมู่ที่ 13 ตำบลเมืองคง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีระยะเวลาดำเนินการในวันที่ 16 ธันวาคม 2562 สถานที่ ห้องประชุม ศาลากลางบ้านโกรกตะไก่อ ตั้งแต่เวลา 08.00 –16.00 น.

การดำเนินการจัดประชุมในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน และแกนนำในชุมชนใกล้เคียง รวมทั้งหมด 40 คน มีวาระการประชุมดังนี้

- 1.ทบทวนนโยบายการดำเนินการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 2.ทบทวนความรู้เรื่อง กัญชา กัญชาทางการแพทย์ ผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นกับประชาชน และเป็นปัญหาในพื้นที่
- 3.แนวทางการช่วยเหลือ/คัดกรอง ผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(CBTx)
- 4.การดำเนินงานหมู่บ้านต้นแบบที่เป็นศูนย์กลางการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(CBTx) และเป็นแหล่งศึกษาดูงานจากที่อื่นหลังคาเรือน หากทราบข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด ให้มาแจ้งที่ผู้นำชุมชนโดยตรง เพื่อเป็นการรักษาความลับและป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้แจ้งเบาะแส ส่วนการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด ในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ตกลงกันว่า เมื่อมีผู้ป่วยให้ส่ง รพ.ดงและมาทำกิจกรรมฟื้นฟูที่สวนเจริญศรีบุญมีมา เพราะที่นี่เป็นสถานที่ศึกษาดูงานหมู่บ้านต้นแบบการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม ควบคู่กับการแบ่งปันสมานฉันท์หลังคาเรือน หากทราบข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด ให้มาแจ้งที่ผู้นำชุมชนโดยตรง เพื่อเป็นการรักษาความลับและป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้แจ้งเบาะแส ส่วนการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด ในที่ประชุมกำนันผู้ใหญ่บ้านได้ตกลงกันว่า

เมื่อมีผู้ป่วยให้ส่ง รพ.คงและมาทำกิจกรรมฟื้นฟูที่สวนเจริญศรีบุญเรืองมา เพราะที่นี่เป็นสถานที่ศึกษาดูงานหมู่บ้านต้นแบบการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม ควบคู่กับการแบ่งปันสมานฉันท์ ขอให้ทุกท่านรักษาความดีงามที่เป็นต้นแบบของหมู่บ้านเรามีไว้ให้นานๆ

ภาพประกอบกิจกรรม 3.2

ผู้บันทึกการประชุม

(นายนาวัน อ้าวสันเทียะ)

บทสรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10

หมู่บ้าน โกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบล เมืองคง อำเภอกง จังหวัด นครราชสีมา

กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด

3. กิจกรรมศึกษาดูงาน ที่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

การทบทวน/ทำความเข้าใจ/ศึกษาดูงานตัวอย่างพื้นที่ที่ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาชุมชนอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านโกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบลเมืองคง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีระยะเวลาดำเนินการในวันที่ 18 ธันวาคม 2562 สถานที่ ห้องประชุมอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เวลา 08.30 - 17.00 น.

การดำเนินการศึกษาดูงานในครั้งนี้ ประกอบด้วยคณะกรรมการหมู่บ้านโกรกตะไก่ รวมทั้งหมด 12 คน ได้รับความรู้เพื่อนำมาทบทวนและปรับปรุงพัฒนาหมู่บ้านในการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมี

- นายทวี ไชว์พันธุ์ ปลัดอำเภอ หัวหน้าฝ่ายความมั่นคง อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.บุรีรัมย์ เป็นหัวหน้าทีมให้การต้อนรับ
- นางกนกวรรณ วัชรจิโรจน์ สาธารณสุขอำเภอ เป็นวิทยากร
- นายวันชัย น้อยพลี ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ เป็นวิทยากร
- นายชาญณรงค์ อาจเอื้อม นักวิชาการสาธารณสุข เป็นวิทยากร
- นายสมหวัง ผาสุกใจ ผู้ใหญ่บ้านเจริญสุข ต.เจริญสุข เป็นวิทยากร

1. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ธรรมนูญหมู่บ้าน 9 ดี คัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลาน โดยกำหนดเป้าหมายสูงสุด -บุรีรัมย์สันติสุข บนความพอเพียง เพื่ออนาคตลูกหลานชาวบุรีรัมย์ ครอบครัวเดียวกัน สายเลือดเดียวกัน- ซึ่งมีปัจจัยความสำเร็จ 9 ประการ (9ดี) คือ เป็นคนดี มีปัญญา รายได้สมดุล สุขภาพแข็งแรง สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ สังคมอบอุ่น หลุดพ้นอาชญากรรม จัดตั้งกองทุนพึ่งพาตนเอง สร้างความเข้มแข็งคณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.)/ชุมชน ที่เป็นกลไกหลักในระดับปฏิบัติในพื้นที่ ที่จะต้องเป็นผู้ขับเคลื่อนปัจจัยความสำเร็จทุกด้าน

2. ทุกหมู่บ้าน จะดำเนินการทำประชาคม เพื่อประกาศและให้มีผลใช้บังคับกับราษฎรหรือผู้อยู่อาศัยในหมู่บ้าน และภายในอาณาเขตหมู่บ้าน เป็นการบังคับใช้ในระดับหมู่บ้าน เพื่อเป็นการจัดระเบียบสังคม และเป็นการสร้างแนว

ทางการแก้ไขปัญหาของสังคมระดับหมู่บ้าน โดยเป็นการปฏิบัติให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม จารีตประเพณี และไม่ขัดต่อกฎหมาย สาระสำคัญของธรรมนูญเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของสังคม การทำนุบำรุงรักษาศาสนา การยึดถือระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

3.ธรรมนูญหมู่บ้าน เปรียบเสมือนช้างใหญ่ คือ ช้างพลายบุรีรัมย์ ดังนี้

ดีที่ 1 เป็นคนดี - เสมือน “หัวใจช้าง”

ดีที่ 2 มีปัญญา - เป็น “สมองช้าง”

ดีที่ 3 รายได้สมดุล - เป็น “วงช้าง”

ดีที่ 4 สุขภาพแข็งแรง - เป็น “ลำตัวช้าง”

ดีที่ 5 สิ่งแวดล้อมสมบูรณ์ - เป็น “หางช้าง”

ดีที่ 6 สังคมอบอุ่น - เป็น “หลังช้าง”

ดีที่ 7 หลุดพ้นอาชญากรรม - เป็น “งาช้าง”

ดีที่ 8 กองทุนพึ่งพาตนเอง - เป็น “ท้องช้าง”

ดีที่ 9 สร้างความเข้มแข็งกรรมการหมู่บ้าน - เป็น “ขาช้าง” หรือฐานรากของจังหวัด

เมื่อช่วยกันแสวงหา “ความดี” ที่คนบุรีรัมย์จะยึดถือปฏิบัติแล้ว ปัญหาที่ตามมา คือ “ทำอย่างไรจึงจะมีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างยั่งยืน” ซึ่งคำตอบ คือ ต้องสร้าง “ความเชื่อ” เพื่อให้ยึดถือจนเป็น “วิถีชีวิต”

ความเชื่อแรก เกิดขึ้นจากการค้นหาในประวัติศาสตร์พบว่า พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก รัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เคยมาตั้งทัพเพื่อปราบปรามข้าศึกศัตรู จึงได้นำจุดนี้มาทรงชี้ให้คนบุรีรัมย์ตระหนักว่า “เป็นลูกหลานของรัชกาลที่ 1 ต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประเพณีตนเป็นคนดี” พร้อมกับสร้างพระราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ 1 เพื่อเป็นที่สักการะของคนบุรีรัมย์

ความเชื่อที่สอง ทรนงค์ให้คนบุรีรัมย์คำนึงถึงการ “สร้างอนาคตที่ดีให้กับลูกหลาน” ด้วยการยึดมั่นปฏิบัติตนตาม “ธรรมนูญหมู่บ้านสันติสุข 9 ดี” ที่ทุกคนร่วมกันคิดจากปัญหาที่เคยเกิดขึ้น โดยเชื่อว่า “ธรรมนูญหมู่บ้านสันติสุข 9 ดี เป็นคัมภีร์สร้างอนาคตที่ดีให้ลูกหลาน ไม่ใช่กฎหมาย แต่เป็นเครื่องมือส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ เป็นหลักจริยศาสตร์ จารีตประเพณีที่ต้องปฏิบัติสืบเนื่องไปอย่างยั่งยืนและเป็นสัญญาประชาคมที่ทุกคน ทั้งภาคราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคธุรกิจ/เอกชน และประชาชน จะต้องประพฤติปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด”

ความเชื่อที่สาม สืบเนื่องจากคนบุรีรัมย์มีความเชื่อในบาปบุญคุณโทษเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว จึงมีการสร้างศาลธรรมนูญประจำหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้ปฏิญาณตนเป็นคนดียึดมั่นในธรรมนูญหมู่บ้าน และสำนึกผิดขอขมาลาโทษเมื่อประพฤติตนฝ่าฝืนธรรมนูญหมู่บ้าน พร้อมกับให้สัญญาว่าจะไม่กระทำเช่นนั้นอีก

4.จากความเชื่อทั้ง 3 ข้อ นำมาซึ่งการดำเนินงานพัฒนาชุมชนคนบุรีรัมย์ให้เข้มแข็ง ดังตัวอย่าง ชุมชนคุณธรรมบ้านเจริญสุข ต.เจริญสุข นำโดยนายสมหวัง ผาสุกใจ ผู้นำชุมชนฯ และทีมงาน ดำเนินการตั้งด่านชุมชนแบบธรรมชาติ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เรียกว่า 3 ด่านประสานใจ (ด้านครอบครัว ด้านชุมชน ด้านสังคม) ดูแลประชาชนไม่ให้ได้รับผลกระทบและป้องกันอุบัติเหตุจากการใช้สารเสพติด (ดื่มสุรา ใช้น้ำยาเสพติด-เมาแล้วขับ) เป็นการเฝ้าระวังและป้องปรามการเกิดเหตุที่ไม่พึงประสงค์อย่างเข้มแข็ง รวมทั้งมีการสำรวจและค้นหาผู้ที่เกี่ยวข้องกับยา

เสพติด เข้าสู่กระบวนการบำบัดโดยชุมชนมีส่วนร่วม และมี รพ.สต.เป็นพี่เลี้ยงให้การช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟู
5.การดำเนินงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ได้รับความกรุณาจาก รศ.ดร.มานพ คณะโต,
ผศ.พ.ต.ดร.พูนรัตน์ ลียะติกิจ, ดร.สุจิตรา ฤทธิมนตรี และคณะ ให้ความเมตตา เป็นพี่เลี้ยงคอยชี้แนะ ในการ
ดำเนินงานโครงการพัฒนาเครือข่าย

ผลการประชุม ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานพัฒนาเครือข่ายการ
บำบัดรักษาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10 มีดังนี้

ผลการศึกษาดูงาน คณะกรรมการหมู่บ้านโกรกตะไค้ มีความเข้าใจในหลักการการดำเนินงานการ
บำบัดรักษาเสพติดในชุมชนโดยชุมชนมีส่วนร่วม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานในชุมชนซึ่งกันและกัน ตลอดทั้ง
ได้รับความกรุณาจากอำเภอเฉลิมพระเกียรติ พาเยี่ยมชมและเรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้านและโบราณสถานในพื้นที่ คือ
ปราสาทเขาพนมรุ้ง ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอ 3 กิโลเมตร

ภาพกิจกรรม

ผู้บันทึกการประชุม

(นางกรรณิการ์ กนกอังกูร)

บทสรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10

หมู่บ้าน โกรกตะไก่อ หมู่ที่ 13 ตำบล เมืองคง อำเภอดง จังหวัด นครราชสีมา

กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด

3.4 การประชุมประชาคมระดับตำบล ณ ห้องประชุมศาลากลางบ้านโกรกตะไก่อ

การประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล ครั้งที่ 2 โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10 กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด ทบทวนและทำความเข้าใจโครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านโกรกตะไก่อ หมู่ที่ 13 ตำบลเมืองคง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีระยะเวลาดำเนินการในวันที่ 4 ธันวาคม 2562 สถานที่ ห้องประชุมอำเภอดง เวลา 08.30 – 16.00 น.

การดำเนินการจัดประชุมในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย รวมทั้งหมด 80 คน มีวาระการประชุมดังนี้

- 1.ทบทวนนโยบายการดำเนินงานการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 2.ทบทวนความรู้เรื่อง กัญชา กัญชาทางการแพทย์ ผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นกับประชาชน และเป็นปัญหาในพื้นที่
- 3.แนวทางการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 4.กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว จากการร่วมมือของชุมชนบ้านโกรกตะไก่อ
- 5.การเตรียมการพื้นที่สำหรับเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการศึกษาดูงานด้านการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(CBTx) ชุมชนบ้านโกรกตะไก่อ ตำบลเมืองคง

ผลการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม มีความเข้าใจในหลักการ แต่ยังห่วงกังวลเรื่องการแพร่ระบาดของยาเสพติด เพราะเป็นทางผ่านสู่หมู่บ้าน/ตำบลอื่นที่ใกล้เคียง ถึงแม้ว่าในหมู่บ้านโกรกตะไก่อ จะไม่มีผู้เสพยา/ผู้ค้ายาเสพติดก็ตาม ผู้นำชุมชนจึงขอความร่วมมือ ช่วยกันสอดส่องทุกหลังคาเรือน หากทราบข่าวเกี่ยวกับยาเสพติด ให้มาแจ้งที่ผู้นำชุมชนโดยตรง เพื่อเป็นการรักษาความลับและป้องกันอันตรายที่จะเกิดกับผู้แจ้งเบาะแส ส่วนการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยาเสพติด ในที่ประชุมกำหนดผู้ใหญ่บ้านได้ตกลงกันไว้ว่า เมื่อมีผู้ป่วยให้ส่ง รพ.ดงและมาทำกิจกรรมฟื้นฟูที่สวนเจริญศรีบุญมีมา เพราะที่นี้เป็นสถานที่ศึกษาดูงานควบคู่กับการแบ่งปันสมานฉันท์ของหมู่บ้าน จนมีชื่อเสียง ได้รับ

ประกาศเกียรติคุณยกย่อง จากกระทรวงสาธารณสุข อีกทั้งยังมี พระคุณเจ้า แวะเวียนมาให้ธรรมะที่สวน ทำให้ชาวบ้านพลอยยินดีได้รับบุญกุศลไปด้วย ทั้งนี้ ชาวบ้านมีความยินดีและยินยอมให้ความร่วมมือ ช่วยกันดูแลกลุ่มเป้าหมาย ที่จะเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูในชุมชน สอนเจริญสติบุญมีมา โดยมีมติเป็นเอกฉันท์

ปัญหาอุปสรรค เป็นการประชุมอย่างเป็นทางการครั้งที่ 2 ยังไม่พบปัญหาอุปสรรคใดๆ

ภาพประกอบกิจกรรม 3.4

ผู้บันทึกการประชุม

(นายนาวัน อ้าวสันเทียะ)

บทสรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10

หมู่บ้าน โกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบล เมืองคง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด นครราชสีมา

กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด

3.5 การประชุมแกนนำชุมชน ณ ห้องประชุมศาลากลางบ้านโกรกตะไก่

การประชุมคณะกรรมการระดับอำเภอ/ตำบล ครั้งที่ 2 โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนเขตบริการสุขภาพที่ 7 9 10 กิจกรรมที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 13 จังหวัด ทบทวนและทำความเข้าใจโครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน บ้านโกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบลเมืองคง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยมีระยะเวลาดำเนินการในวันที่ 9 ธันวาคม 2562 สถานที่ ห้องประชุมอำเภอลำทะเมนชัย เวลา 08.30 – 16.00 น.

การดำเนินการจัดประชุมในครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย รวมทั้งหมด 30 คน มีวาระการประชุมดังนี้

- 1.ทบทวนนโยบายการดำเนินงานการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 2.ทบทวนความรู้เรื่อง กัญชา กัญชาทางการแพทย์ ผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นกับประชาชน และเป็นปัญหาในพื้นที่
- 3.แนวทางการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx)
- 4.กิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้ว จากการร่วมมือของชุมชนบ้านโกรกตะไก่
- 5.การเตรียมการพื้นที่สำหรับเป็นหมู่บ้านต้นแบบในการศึกษาดูงานด้านการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน(CBTx) ชุมชนบ้านโกรกตะไก่ ตำบลเมืองคง

ผลการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุม มีความเข้าใจในหลักการค้นหา/คัดกรองกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน เบื้องต้น ใช้การพูดคุยเพื่อให้เขายินยอมเข้ารับการบำบัดก่อน ยังไม่ต้องจู่โจม หากยังไม่สามารถหากกลุ่มเป้าหมายได้ แต่รู้เบาะแส ให้ใช้วิธีการประสานกับ ศป.ปส.อ.คง ที่ นาย พิชญ์เจษฎา ยะเกตุ ปลัดฝ่ายป้องกันและความมั่นคง เพื่อจัดทีมเข้าตรวจค้น ส่วนแถบตรวจปัสสาวะ รพ.คง จะสนับสนุนผ่าน ทีม ศป.ปส.อ.คง เมื่อได้กลุ่มเป้าหมาย อำเภอจะนำส่ง รพ.คงบำบัดและมาทำกิจกรรมฟื้นฟูที่สวน

เมืองคง อำเภอกง จังหวัดนครราชสีมา และกำหนดการลงสู่ตรวจปีสวะหากกลุ่มเป้าหมายไว้แล้ว และไม่มีการ
แจ้งล่วงหน้า ใช้แบบจุดโจมตีตรวจ เพื่อให้ได้กลุ่มเป้าหมาย เมื่อพบกลุ่มเป้าหมาย ก็ไม่ต้องรอ ให้นำส่งบำบัดโดย
ตรงที่ คลินิกสีขาว รพ.คง เมื่อแต่ละตำบลส่งมอบกลุ่มเป้าหมายแล้ว รพ.จะดำเนินการคัดกรองผู้ป่วยเองว่าจะบำบัด
อย่างไร ตามระบบที่เคยทำมาจนได้ผลดี ส่วนการขอความร่วมมือจากแต่ละตำบลในการบำบัดฟื้นฟูและติดตามผล
รพ.จะประสานโดยตรงกับผู้นำชุมชนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ จะเป็นการประสานกันทางวาจาผ่านโทรศัพท์มือถือและไลน์
กลุ่ม เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ทราบโดยทั่วกัน

ปัญหาอุปสรรค หากมีปัญหาอุปสรรคให้รายงานนายอำเภอโดยตรง

ภาพประกอบกิจกรรม 3.1

ผู้บันทึกการประชุม

(นางกรรณิการ์ กนกอังกูร)

สรุปการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาเครือข่ายการบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

เขตบริการสุขภาพที่ 9

(วันเริ่มดำเนินการ 1 ตค.2562 – 31 มีค.2563)

① พื้นที่ดำเนินการ หมู่บ้านโกรกตะไก่ หมู่ที่ 13 ตำบล เมืองคง อำเภอกง...คง...จังหวัด...นครราชสีมา.

หน่วยงานเจ้าภาพในพื้นที่ โรงพยาบาลคง , ศป.ปส.อ.คง

หน่วยงานพี่เลี้ยงในพื้นที่ โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น

หน่วยงานระดับอำเภอที่ทำงานร่วมกัน ศป.ปส.อ.คง, โรงพยาบาลคง, สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกง

สถานศึกษาในอำเภอกง, ชมรมผู้ใหญ่วัยบ้านกำนันอำเภอกง, อปท.ในเขตอำเภอกง

② บริบทและสถานการณ์ปัญหาเสพติด “ที่เป็นจริง” ในพื้นที่

พื้นที่แพร่ระบาดส่วนใหญ่อยู่ในเขตตำบลหนองมะนาว ร้อยละ 23.96 และ ตำบลเมืองคง ร้อยละ 18

สารเสพติดที่มีการใช้ในกลุ่มผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดใหญ่เป็น ยาบ้า ร้อยละ 92.13 กัญชา ร้อยละ 3.37 สารระเหย ร้อยละ 2.25 และไอซ์ ร้อยละ 1.12 ตามลำดับ และพบว่าระบาดในกลุ่มที่ต้องเฝ้าระวัง คือ กลุ่มเยาวชน กลุ่มวัยทำงาน โดยกลุ่มอายุที่พบมากที่สุดอยู่ระหว่าง 18 – 24 ปี ร้อยละ 48.31 รองลงมา คือ 12 – 17 ปี ร้อยละ 28.09 และ 35 – 39 ปี ร้อยละ 13.48 ตามลำดับ (ปส.ภาค 3 นครราชสีมา, 2560)

ส่วนสถิติการบำบัดฟื้นฟูที่คลินิกสีขาว โรงพยาบาลคง ระหว่างปี 2559 - 2562 พบกลุ่มอายุ 15- 24 ปี ใช้ยาเสพติดมากที่สุด เป็นยาบ้า ร้อยละ 80 ไอซ์ ร้อยละ 10 กัญชา ร้อยละ 9.5 สารระเหย ร้อยละ 0.5 ซึ่งในจำนวนนี้ ร้อยละ 66 มีปัญหาการว่างงาน ในกลุ่มอายุ 15- 24 ปีนี้ เป็นกลุ่มบังคับบำบัด ถึงร้อยละ 75 สัมครใจ ร้อยละ 25 โดยกลุ่มสมครใจ ส่วนใหญ่เป็นเยาวชน อายุไม่เกิน 18 ปี ซึ่งอยู่ในระบบการศึกษา ร้อยละ 85 นอกกระบบการศึกษา ร้อยละ 15 ผู้เข้ารับการบำบัดอายุน้อยที่สุด คือ 13 ปี อายุมากที่สุด 55 ปี สารเสพติดที่ใช้ ยาบ้าและไอซ์

ปัญหาที่พบขณะให้การบำบัดฟื้นฟู ผู้เข้ารับการบำบัดบางราย โดยเฉพาะกลุ่มบังคับบำบัด ยังมีพฤติกรรมเสพยา โดยผลจากการพูดคุยยอมรับสารภาพว่าเสพยา และการตรวจปัสสาวะมากกว่า 2 ครั้ง ร้อยละ 5 จึงนำเข้าสู่การดูแลแบบลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด ควบคู่กับการใช้ธรรมชาติบำบัด และโปรแกรมกาย-จิต-สังคมบำบัด

③ งานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่

งานตามแผน+เชื่อมโยงกับเครือข่ายและชุมชน	กิจกรรมดำเนินการที่ทำจริง
- ประชุมคณะทำงานระดับอำเภอ เพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกัน	- ประชุมคณะทำงานระดับอำเภอ เพื่อทำความเข้าใจในการดำเนินงานร่วมกัน 4 ครั้ง
- ประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน	- ประชุมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน ณ สถานที่บำบัดในชุมชน 2 ครั้ง
- ศึกษาดูงานการบำบัดในชุมชนฯ พื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์	- ศึกษาดูงานการบำบัดในชุมชนฯ พื้นที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อนำมาต่อยอดการทำงาน

- ประชุมประชาคมระดับตำบล/หมู่บ้าน เพื่อจัดทำข้อตกลงร่วมกันในการดูแลช่วยเหลือผู้เสพยา
- ติดตาม/สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
- เฝ้าระวัง ปรับสภาพแวดล้อมและจัดระบบการดูแลกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

- ประชุมประชาคมระดับตำบล/หมู่บ้าน 3 ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจในบทบาทของชุมชนต่อการบำบัดฟื้นฟู
- ติดตาม/สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง
- เฝ้าระวัง ปรับสภาพแวดล้อมและจัดระบบการดูแลกลุ่มเสี่ยงในชุมชน

งานที่ภูมิใจว่าจะทำให้สำเร็จ

- คณะทำงานมีการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดตามเป้าหมาย โดยดำเนินการร่วมกันกับกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีหน่วยงานภาคีเครือข่ายสุขภาพอำเภอร่วมขับเคลื่อน มีกลไก มีข้อมูล มีเครื่องมือการดำเนินงานตามขั้นตอน

วิธีที่ทำงานในพื้นที่สำเร็จ

- การได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายทั้งทางด้านวิชาการ และงบประมาณ
- การทำงานแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ระดับอำเภอ ร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ มีความไว้วางใจ โดยใช้กระบวนการประชุมระดมความคิด การประสานงาน ต่อเนื่องสม่ำเสมอ
- ใช้ข้อมูลสถานการณ์ และบริบทของพื้นที่ในการแก้ไขปัญหา และสะท้อนปัญหา

งานที่คิดว่าน่าจะทำได้ดีกว่านี้

- ข้อมูลข่าวสารจากการเฝ้าระวังในพื้นที่ สามารถสะท้อนปัญหาจริงได้ และรายงานปัญหาต่อ ศป.ปส.อ. เพื่อร่วมกันขับเคลื่อนได้จริงจัง
- กลไกการทำงานระดับอำเภอ สามารถดำเนินการได้อัตโนมัติ เป็นงานประจำ และขับเคลื่อนภายใต้ระบบสุขภาพอำเภอ

วิธีที่จะทำงานบำบัดฟื้นฟูโดยชุมชนมีส่วนร่วมในพื้นที่ให้ดียิ่งขึ้น.....

- ขยายการมีส่วนร่วม ให้ครอบคลุมทุกตำบล ภายใต้กลไกการขับเคลื่อนร่วมกับระบบสุขภาพตำบลและอปท.
- สนับสนุนกลไกการทำงานของระบบให้เข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้อัตโนมัติ
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่รับผิดชอบในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็ง โดยเฉพาะชุมชน

๔ งานด้าน – ป้องกัน/สร้างภูมิคุ้มกัน-ในพื้นที่

งานป้องกัน/สร้างภูมิคุ้มกันตามแผนฯ	งานป้องกัน/สร้างภูมิคุ้มกันที่ทำจริง
- ติดตามสถานการณ์และประเมินสภาพปัญหาเสพยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้านทุกหมู่ 10 ตำบล - ออกปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม ปิดล้อมตรวจค้น กวดขัน และดำเนินทุกมาตรการเพื่อจัดการ	- บูรณาการติดตามสถานการณ์และประเมินสภาพปัญหาเสพยาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน 156 หมู่บ้าน 10 ตำบล ร่วมกับ ศป.ปส.อ.ทุกเดือน - บูรณาการร่วมกับ ศป.ปส.อ.ในการออกปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม ปิดล้อม ตรวจค้น กวดขัน และดำเนินทุก

กับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทุกกรณี สำหรับหมู่บ้านที่มีปัญหาเสพติด	มาตรการเพื่อจัดการกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกกรณี สำหรับหมู่บ้านที่มีปัญหาเสพติด
- พัฒนาความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ส่งเสริมสุขภาพ และลดปัจจัยเสี่ยง โดยทีมสห วิชาชีพ	- บูรณาการการจัดกิจกรรมให้ความรู้ เพื่อลดพฤติกรรม เสี่ยงในสถานศึกษา โดยทีมสหวิชาชีพ
- จัดให้มีชมรมทูบีนัมเบอร์วันผู้นำชุมชน	- จัดตั้งชมรมทูบีนัมเบอร์วัน กลุ่มกำนัน-ผญบ.เป็น แบบอย่างแก่ประชาชนทั่วไป

งานป้องกัน/สร้างภูมิคุ้มกันที่ภูมิใจว่าทำสำเร็จ

- ติดตามสถานการณ์และประเมินสภาพปัญหาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน วิเคราะห์ข้อมูล จัดทำแผนแก้ไข
ปัญหา ให้สอดคล้องกับความต้องการพื้นที่ ร่วมกับภาคีทีมสุขภาพอำเภอ -ศป.ปส.อ.
- บูรณาการการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับกลุ่มเสี่ยงและสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน/ชุมชน มีการลงนาม
MOU กับสถานศึกษา ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติด
- การแสวงหาแนวร่วม ทั้งภาครัฐ/ ประชาชน สร้างทีมดำเนินงานที่เป็นภาคีเครือข่ายสุขภาพ และมีทีม
สำรองเพื่อการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง โดยบูรณาการทุกภาคส่วน แบบจริงใจ

วิธีที่จะทำให้งานป้องกัน/สร้างภูมิคุ้มกันในพื้นที่ดียิ่งขึ้น.....

- สร้างการมีส่วนร่วมของพื้นที่ และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ประชาชน บนพื้นฐานของปัญหาและความ
ต้องการของพื้นที่
- ความร่วมมือร่วมใจของทีมสหวิชาชีพ อย่างต่อเนื่อง
- มีการบูรณาการตามแผนงาน/โครงการพัฒนาของแต่ละพื้นที่

๕งานบำบัดดูแลแก้ไขปัญหาในพื้นที่

งานบำบัดดูแลแก้ไขตามแผนฯ	งานบำบัดดูแลแก้ไขที่ทำจริง
- บำบัดฟื้นฟู ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในเขตอำเภอคง	- บำบัดฟื้นฟู ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในเขตอำเภอคง ทั้งระบบสมัครใจและบังคับบำบัด โดยให้การบำบัดใน คลินิกสีขาว รพ.คง และดำเนินกิจกรรมบำบัดฟื้นฟู สมรรถภาพที่สวนเจริญศรีบุญมีมา บ้านโกรกตะไก่ โดยมีภาคีเครือข่ายในชุมชนร่วมเป็นผู้ช่วยเหลือ สนับสนุน ทั้งด้านความรู้ตามบริบทชุมชนและการให้ โอกาสแก่ผู้เข้ารับการบำบัดฯ ในการเรียนรู้วิถีชุมชน

งานบำบัดดูแลแก้ไข ที่ภูมิใจว่าทำสำเร็จ

- ผู้ผ่านการบำบัดเลิกใช้ยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย สามารถดูแลตนเอง และแบบอย่างที่ดีให้กับผู้อื่นได้
- ผู้ผ่านการบำบัด มีความผูกพันคุณาติมิตร ที่ชุมชนให้โอกาส ทำให้เขากลับแสดงออกและมีจิตอาสาในการทำความดีช่วยเหลือสังคมต่อไป

วิธีที่ทำให้งานบำบัดดูแลแก้ไขในพื้นที่สำเร็จ

- มีข้อมูลปัญหาสุขภาพ ด้านยาเสพติดในชุมชน
- มีแผนงานแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดปัจจัยเสี่ยงด้านการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในชุมชน
- มีกิจกรรมพัฒนาความรู้ และพฤติกรรมสุขภาพ ร่วมกับการแก้ปัญหายาเสพติด
- มีคู่มือ และแนวทางมาตรฐาน ในการดูแลผู้รับการบำบัดอย่างมืออาชีพ
- สถานพยาบาล ผ่านการรับรองคุณภาพมาตรฐานด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติด
- ในกรณีที่ผู้ใช้สารเสพติดยังไม่มีความพร้อมในการเลิกใช้สารเสพติด สามารถใช้โปรแกรมลดอันตรายที่เกิดผลกระทบเชิงลบต่อผู้ใช้สารเสพติด ครอบครัว/ชุมชน(Harm Reduction) ได้อย่างกลมกลืน
- มีการคัดกรองกลุ่มเป้าหมายที่ถูกต้อง เมื่อเข้าสู่ระบบการบำบัด ตามสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล
- ทีมสหสาขาวิชาชีพมีส่วนร่วมในการบำบัด ตามความรู้ความสามารถของแต่ละวิชาชีพ
- มีการฟื้นฟูสมรรถภาพและส่งเสริมอาชีพแต่ละบุคคลตามพื้นฐานความรู้ความสามารถเดิมของผู้บำบัด เกิดกระบวนการเรียนรู้จากปราชญ์ของชุมชน ในการพัฒนาทักษะวิชาชีพให้สามารถผลิตชิ้นงานคุณภาพตามที่ต้องการได้ อาทิ งานฝีมือ งานด้านเกษตร-ปศุสัตว์ เป็นต้น
- มีผ่านการบำบัดที่เป็นบุคคลต้นแบบ ให้ผู้เข้ารับการบำบัดในรุ่นต่อไป ได้เรียนรู้ และเป็นแบบอย่างที่ดี ในการพัฒนาตนเอง แบบที่สอนน้องให้ทำความดี และมีรุ่นน้องนำไปใช้ปรับปรุงพฤติกรรมตามแบบในเชิงบวก จนสามารถลด ละ เลิกได้ในที่สุด ร้อยละ 1.5
- เกิดจิตอาสาด้านให้คำปรึกษา จากผู้ผ่านการบำบัดที่พัฒนาตนเอง เป็นต้นแบบแก่ผู้รับการบำบัด
- ผู้เข้ารับการบำบัด มีความสบายใจ รู้สึกถึงการผ่อนคลาย ยืดหยุ่น ในกรณีที่มีความอึดอัดคับข้องใจ เมื่อไปอยู่กับธรรมชาติในสวนบำบัด มีมุมที่จะขอรับคำปรึกษาแบบส่วนตัวได้(Safe Zone) จึงทำให้เขามีความพึงพอใจ และพร้อมที่จะรับฟังข้อเสนอแนะ ในการช่วยให้เขาสามารถปรับเปลี่ยนตนเองได้
- มีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับผู้เข้ารับการบำบัด เพื่อทราบถึงความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม รับฟังเหตุผลซึ่งกันและกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับการบำบัด นำไปสู่การจัดระดับด้วยตัวเขาเอง คือ ดี พอใช้ ต้องปรับปรุง ตามลำดับ โดยเขาสามารถพัฒนาตน เลื่อนระดับของพฤติกรรมได้ด้วยตนเอง และกลุ่มบำบัดเป็นผู้พิจารณาร่วมกัน เป็นการทบทวนและประเมินความก้าวหน้าในการเลิกใช้ยาเสพติด

- ผู้ที่ยังมีพฤติกรรมเสพติดมากกว่า 2 ครั้ง ถือว่าเป็นการเสพติดซ้ำ ไม่พัฒนาตนเอง จึงมีการส่งข้อมูลรายงานพฤติกรรมส่งให้ต้นสังกัดทราบ อาทิ กลุ่มสมัครใจ รายงานข้อมูลต่อ ศป.ปส.อ.ทราบ ส่วนกลุ่มบังคับบำบัด รายงานต่อ สำนักงานคุมประพฤติ เพื่อให้หน่วยงานนั้นดำเนินการต่อไป
- กรณีผู้ป่วยที่ขาดนัดและไม่สามารถติดต่อได้ เกิน 15 วัน จะนำส่งข้อมูลกลับต้นสังกัดดำเนินการต่อไปเช่นกัน
- ครอบครัว/ชุมชน มีส่วนร่วมในการดูแลอย่างต่อเนื่อง เมื่อได้รับการบำบัดกลับคืนสู่ครอบครัว/ชุมชน
- มีการติดตามช่วยเหลือหลังการบำบัดอย่างใกล้ชิด ระยะเวลาติดตามขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาของแต่ละบุคคล โดยมีเครือข่ายชุมชนเป็นผู้คอยให้การติดตามช่วยเหลือ

งานบำบัดดูแลคิดว่าน่าจะทำได้ดีกว่านี้

- การมีทีมสหวิชาชีพ ที่มีแพทย์ที่ผ่านการอบรมด้านยาเสพติด กรณีผู้ป่วยมีอาการร่วมทางกายที่เกิดจากยาเสพติดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลที่เหมาะสม และปลอดภัย
- การจัดทำข้อตกลงร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ในการสร้างความร่วมมือติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เข้ารับการบำบัดและผู้ผ่านการบำบัดอย่างเป็นรูปธรรม

วิธีที่จะทำให้งานบำบัดดูแลในพื้นที่ดีขึ้น.....

- พัฒนาศักยภาพทีมดำเนินงาน ด้านความรู้ ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยน เพื่อเปิดโลกทัศน์ นำมาสู่การพัฒนางานให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้นต่อไป

๖ งานด้าน –ดูแลสงเคราะห์ต่อเนื่อง–ในพื้นที่ (รับตัวผู้พ้นโทษจากเรือนจำ/คุมประพฤติคืนสู่การบำบัดในชุมชน)

งานดูแลสงเคราะห์ต่อเนื่อง + เชื่อมกับ CBTx	งานดูแลสงเคราะห์ต่อเนื่องที่ทำจริง
- การให้โอกาส/ให้กำลังใจ ดูแลให้การบำบัดฟื้นฟูตามระบบจนครบโปรแกรม รวมทั้งการใช้โปรแกรมลดอันตรายจากการใช้สารเสพติดทุกราย เพื่อให้เขาได้รับการตรวจสอบสภาพที่เหมาะสม สอบความต้องการเบื้องต้นในการกลับคืนสู่สังคม เช่น อาชีพ การศึกษา ที่มาของรายได้ที่สุจริต โดยร่วมกับกลไกของชุมชน ในการแก้ไขปัญหา - งานเฝ้าระวังในชุมชน ป้องกันกระทำความผิดหรือเสพยา	- การให้โอกาส/ให้กำลังใจ ดูแลให้การบำบัดฟื้นฟูตามระบบจนครบโปรแกรม รวมทั้งการใช้โปรแกรมลดอันตรายจากการใช้สารเสพติดทุกราย เพื่อให้เขาได้รับการตรวจสอบสภาพที่เหมาะสม สอบความต้องการเบื้องต้นในการกลับคืนสู่สังคม เช่น อาชีพ การศึกษา ที่มาของรายได้ที่สุจริต โดยร่วมกับกลไกของชุมชน ในการแก้ไขปัญหา - บูรณาการความร่วมมือกับชุมชน ในการสอดส่องดูแลพฤติกรรม เพื่อป้องกันการกระทำความผิด หรือเสพยา

งานดูแลส่งเสริมให้ผู้อื่นภูมิใจว่าทำสำเร็จ

- การตั้งกลุ่มจิตอาสาของผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู เพื่อตอบแทนสังคม ในการร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาพื้นที่ และชุมชน ทั้งนี้จากการมีทีมงานที่เข้มแข็ง มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วย นำไปสู่การช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร

วิธีที่จะทำให้งานดูแลส่งเสริมให้ผู้อื่นภูมิใจว่าทำสำเร็จ

- ผู้รับการบำบัดยอมรับสภาพของตนเอง ยินยอมรับความช่วยเหลือ ไม่อายที่จะกลับตัวเป็นคนดี พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนชีวิตให้ดีขึ้น
- การสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน มีความจริงจัง และจริงใจ

๗ การขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ แม้จบโครงการฯ แล้ว

- สนับสนุนกลไกการทำงานของระบบให้เข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้อัตโนมัติ
- พัฒนาศักยภาพบุคลากรที่รับผิดชอบเฝ้าระวังในพื้นที่ โดยเฉพาะภาคชุมชน

๘ การขยายงานต่อไปในอนาคต แม้จบโครงการฯ แล้ว

- ขยายการมีส่วนร่วม ให้ครอบคลุมทุกตำบล/หมู่บ้าน ภายใต้กลไกการขับเคลื่อนร่วมกับ พชอ.

๙ แนวทางการพัฒนาแกนนำรุ่นต่อไป

- ค้นหาศักยภาพผู้ผ่านการบำบัด ที่ยังมีความตั้งใจที่จะลดละเลิกใช้ยาเสพติด
- พัฒนาผู้ผ่านการบำบัดด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย การมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มใหม่ และสังคมใหม่ ที่แตกต่างจากเดิม โดยมีทีมพี่เลี้ยง เช่น ผู้ผ่านการบำบัด เป็นต้นแบบ ให้การดูแล ปรึกษาประคับประคองให้เกิดความมั่นใจ และมีความสุขระหว่างการปรับเปลี่ยน
- ประสานครอบครัวผู้ผ่านการบำบัด และแกนนำชุมชน เพื่อให้มีการกระตุ้นเยาวชนในหมู่บ้านที่เป็นเด็กดี ให้มีทัศนคติที่ดีต่อผู้ผ่านการบำบัด เกิดการยอมรับ ในการกลับเข้าสู่สังคมในชุมชน กับกลุ่มเพื่อนใหม่ แบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่ทำให้ อึดอัด

แนวทางการระดมจิตอาสาช่วยงานยาเสพติดในพื้นที่/ การสร้างสายสัมพันธ์ของชุมชน-ตำบล-อำเภอ

- สร้างการยอมรับและศรัทธาให้เกิดขึ้น ด้วยการทำให้ดูเป็นตัวอย่าง จนเกิดผลเป็นที่ประจักษ์ และสามารถพัฒนาต่อยอดได้อยู่เสมอ อาทิ หมู่บ้านแบ่งปัน/พึ่งพาตนเอง หมู่บ้านนวัตกรรมวิถีที่ใครๆ ก็สามารถไปเยี่ยมชม จับต้องได้ จนหมู่บ้านชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ ที่สามารถเป็นแบบอย่างและเข้มแข็งได้ เกิดการเรียนรู้ระหว่างกัน และกัน กับหมู่บ้าน/ชุมชนอื่น แบบค่อยเป็นค่อยไป ตามกลไกธรรมชาติ

๑๐ การสนับสนุนที่ต้องการ เพื่อการขับเคลื่อนงานด้านยาเสพติดในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

- การสนับสนุนที่ต้องการในชุมชน ทั้งด้านวิชาการ และ ด้านงบประมาณในการพัฒนาเครือข่าย

- การสนับสนุน นอกชุมชน เช่น การศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ชวนให้คิด ชวนให้ตอบ - ประเมินตนเอง

- เข้าใจ การบำบัดรักษายาเสพติดในชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน (CBTx) แค่ไหน อย่างไร?
 - เป็นการบูรณาการ และจัดการกระบวนการทำงาน งบประมาณ/ทรัพยากร ในระดับชุมชน/ระดับอำเภอ เข้าด้วยกันเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติด-ด้านสุขภาพ ร่วมกับปัญหาด้านสังคมต่างๆ ในทั้งระดับชุมชน/ตำบล และระดับอำเภอ โดยชุมชนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมดำเนินการ
- เงินงาน CBTx มาได้เท่าไร? คะแนนเต็ม 10 ได้เท่าไร เพราะอะไร?
 - ให้ 9/10 คะแนน ปัจจุบันพื้นที่สามารถ Set ระบบการดำเนินงานได้แล้ว แต่ระบบงาน จำเป็นต้องมีการติดตามควบคุมกำกับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างอัตโนมัติ โดยจะต้องสนับสนุนกลไกการทำงานของชุมชนให้เข้มแข็ง และสามารถดำเนินการได้เอง พัฒนาศักยภาพบุคลากรโดยเฉพาะภาคชุมชน ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนร่วมกับภาคราชการต่อไป (ยังไม่สามารถปล่อยมือให้ชุมชนทำเองได้, ผู้เข้ารับการบำบัดยังไม่เชื่อมั่น/ศรัทธา และต้องมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการดูแลให้คำปรึกษาเพื่อความมั่นใจ)
- อะไร? เป็นปัจจัยที่ทำให้เงินงานได้ดี
 - การได้รับการสนับสนุนทางด้านวิชาการและงบประมาณ จากทีมพี่เลี้ยง (รพ.ธัญญารักษ์ขอนแก่น)
 - การทำงานแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย ระดับอำเภอ ร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ มีความไว้วางใจ โดยใช้กระบวนการประชุมระดมความคิด การประสานงาน ต่อเนื่องสม่ำเสมอ
 - ใช้ข้อมูลสถานการณ์ และบริบทของพื้นที่ในการแก้ไขปัญหา และสะท้อนปัญหา
- อุปสรรคที่เจอคืออะไร?
 - ภาระงานของผู้นำในระดับชุมชนค่อนข้างมาก ทุกกิจกรรมลงมาที่ชุมชน ทำให้การมีส่วนร่วมกิจกรรมเป็นไปตามบริบทและภาระงานของผู้นำ ซึ่งบางครั้งอาจดูเหมือนผู้นำเหนื่อยล้า หรือ ละเลยไปบ้าง
 - งบประมาณในการดำเนินงานต่อไป หากไม่มีสนับสนุนจากโครงการฯ จะต้องมีทุนสำรอง ซึ่งยังไม่ชัดเจนในการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีต่อชุมชน